φθούν από άλλο δημόσιο ασφαλιστικό σύστημα ασθενείας». Ενώ δηλαδή το καθεστώς των εν ενεργεία μελών είναι το ίδιο με το των υπηρετούντων υπαλλήλων, το καθεστώς των πρώην μελών που είτε υπάγονται στο συνταξιοδοτικό σύστημα είτε λαμβάνουν το προσωρινό επίδομα, που προβλέπονται στα άρθρα 8 και 7 αντιστοίχως του κανονισμού περί του χρηματοοικονομικού καθεστώτος, είναι το ίδιο με εκείνο των υπαλλήλων που αποχωρούν από την υπηρεσία των Κοινοτήτων πριν από την ηλικία των 60 ετών.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση C-163/88 *

I — Ιστορικό

1. Στις 2 Νοεμβρίου 1987, ο προσφεύγων, πρώην μέλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της απέστειλε επιστολή με την οποία ζητούσε να εξακολουθήσει να υπάγεται στο κοινοτικό ασφαλιστικό σύστημα υγειονομικής περιθάλψεως.

Με έγγραφο της 22ας Δεκεμβρίου 1987, ο R. Hay, γενικός διευθυντής προσωπικού και διοικήσεως, του γνωστοποίησε ότι δεν μπορούσε να εξακολουθήσει να καλύπτεται από το ασφαλιστικό σύστημα της Κοινότητας, δεδομένου ότι καλυπτόταν από άλλο δημόσιο σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως ως συνταξιούχος του ελληνικού Δημοσίου.

Εξάλλου, με έγγραφο της 28ης Ιανουαρίου 1988, ο R. Hay υπέδειξε στον προσφεύγοντα το ύψος της μηνιαίας συντάξεώς του, στο οποίο δεν περιλαμβάνονταν κρατήσεις για την υπαγωγή στο κοινοτικό σύστημα υγειονομικής περιθάλψεως.

2. Με την από 29 Φεβρουαρίου 1988 επιστολή του, ο προσφεύγων υπέβαλε στην Επιτροπή διοικητική ένσταση υποστηρίζοντας ότι, ως πρώην μέλος της Επιτροπής, έπρεπε να υπαχθεί στο κοινό σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως.

Κατόπιν νέας εμπεριστατωμένης εξετάσεως της περιπτώσεως του προσφεύγοντος, η ένσταση αυτή απορρίφθηκε με το από 25 Μαρτίου 1988 έγγραφο.

II — Έγγραφη διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

1. Η υπό κρίση προσφυγή πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Ιουνίου 1988.

2. Ο *προσφεύγων* ζητεί από το Δικαστήριο να ανακληθεί, μεταρρυθμιστεί ή ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, να ληφθεί κάθε πρόσφορο μέτρο και να καταδικαστεί η Επιτροπή

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

στα δικαστικά έξοδα, μετά της αμοιβής του πληρεξουσίου του δικηγόρου.

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή ως νόμω αβάσιμη και να αποφανθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα κατά νόμο.

3. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

III — Λόγοι ακυρώσεως και επιχειρήματα των διαδίκων

1. Ο *προσφεύγων* φρονεί ότι η προσφυγή του είναι παραδεκτή, καθότι είναι ο άμεσος και μόνος αποδέκτης της προσβαλλόμενης πράξης, έχει τηρηθεί δε η διαδικασία του άρθρου 90 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

Η *Επιτροπή* επαφίεται στην κρίση του Δικαστηρίου σχετικά με το θέμα αν ο προσφεύγων έπρεπε να τηρήσει την ανωτέρω διαδικασία ή αν όφειλε να προσβάλει ευθέως την επίδικη πράξη με προσφυγή απευθυνόμενη στο Δικαστήριο.

2. Επί της ουσίας, ο *προσφεύγων* επικαλείται προς στήριξη της προσφυγής του ιδίως το άρθρο 11 του κανονισμού που διέπει το χρηματοοικονομικό καθεστώς των μελών και πρώην μελών της Επιτροπής, του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο περιέχει δύο αρχές, τις ίδιες ακριβώς που περιέχονται και στο άρθρο 72 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Κατά την πρώτη αρχή, οι κίνδυνοι που καλύπτονται από εθνικό ασφαλιστικό φορέα δεν καλύπτονται από τον κοινοτικό. Κατά τη δεύτερη, οι διατάξεις που εφαρμόζονται στους κοινοτικούς υπαλλήλους εφαρμόζονται και στα μέλη και πρώην μέλη της Επιτροπής και του Δικαστηρίου.

Κατά τον προσφεύγοντα, από το γράμμα του προαναφερθέντος άρθρου 11 προκύπτει ότι απαγορεύεται μεν η σώρευση εθνικού και κοινοτικού συστήματος, επιτρέπεται όμως η εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος επιστροφής εξόδων κατά τη διαφορά μεταξύ του ύψους της εθνικής ασφαλιστικής καλύψεως και μέχρι συμπληρώσεως του κατ' αποκοπήν ύψους της κοινοτικής ασφαλίσεως, για κάθε συγκεκριμένο ασφαλιζόμενο κίνδυνο. Σχετικώς, ο προσφεύγων παραθέτει το άρθρο 72, παράγραφος 4, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, κατά το οποίο ο καλυπτόμενος από κοινοτικό σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως « υποχρεούται να δηλώνει τις επιστροφές εξόδων τις οποίες δύναται να διεκδικήσει δυνάμει άλλου υποχρεωτικού συστήματος υγειονομικής περιθάλψεως... Αν το σύνολο των επιστροφών των οποίων εδικαιούτο υπερβαίνει τα επιστρεφόμενα ποσά που προβλέπονται στην παράγραφο 1 ..., η διαφορά αφαιρείται από το ποσό που πρέπει να επιστραφεί δυνάμει της παραγράφου 1, εκτός από τις επιστροφές που έχουν ληφθεί δυνάμει ιδιωτικής συμπληρωματικής ασφαλίσεως ασθενείας η οποία προορίζεται να καλύψει το μέρος των εξόδων που δεν επιστρέφεται από το ασφαλιστικό σύστημα υγειονομικής περιθάλψεως των Κοινοτήτων ».

Ο προσφεύγων φρονεί ότι η ερμηνεία αυτή του προαναφερθέντος άρθρου 11 είναι η μόνη συνεπής και τελεολογικά ορθή, δεδομένου ότι θεμελιώδης σκοπός των κοινοτικών διατάξεων είναι η εξασφάλιση σε όλους τους υπαλλήλους, τα μέλη και πρώην μέλη, ενός θεμιτού minimum παροχών υγειονομικής περιθάλψεως.

Η *Επιτροπή* επικαλείται τον συμπληρωματικό χαρακτήρα του συστήματος που ισχύει για τα πρώην μέλη της Επιτροπής έναντι του αντιστοίχου εθνικού συστήματος, αρχή άλλωστε η οποία διατρέχει και το αντίστοιχο άρθρο 72 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και βρίσκεται διατυπωμένη στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου όσον αφορά τους εν ενεργεία υπαλλήλους. Ερμηνεύει, συνεπώς, το άρθρο 11 του κανονισμού περί του χρηματοοικονομικού καθεστώτος των μελών και πρώην μελών της Επιτροπής, του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θεωρώντας ότι οποιαδήποτε κάλυψη (δηλαδή οποιουδήποτε ύψους ή γενικά υπό οποιεσδήποτε προϋποθέσεις) ενός συγκεκριμένου κινδύνου από το εθνικό σύστημα υγείας αρκεί για να αποκλείσει την ταυτόχρονη κάλυψη από το κοινοτικό σύστημα. Άλλως, η διάταξη του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 11 θα παρέμενε γράμμα νεκρό, αφού σε καμιά περίπτωση τα εθνικά συστήματα υγείας δεν παρέχουν κάλυψη υπό τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις που καθιερώνει ο κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως.

Κατά την Επιτροπή, μόνο κατ' εξαίρεση καλύπτεται ο συνταξιούχος κοινοτικός υπάλληλος από το κοινοτικό σύστημα υγείας καίτοι μπορεί να καλυφθεί από το εθνικό σύστημα, π. χ. στην περίπτωση του άρθρου 72, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, που αφορά τον συνταξιούχο υπάλληλο που συμπλήρωσε το 60ό έτος της ηλικίας του.

Η Επιτροπή αναφέρεται επίσης στις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 2, παράγραφος 13, και 4, παράγραφος 8, των κανονιστικών διατάξεων για την κάλυψη έναντι των κινδύνων ασθενείας των υπαλλήλων, οι οποίες με ελαφρώς διαφορετική διατύπωση καθιερώνουν τον ίδιο κανόνα της συμπληρωματικότητας του κοινοτικού ασφαλιστικού συστήματος υγειονομικής περιθάλψεως.

3. Ο *προσφεύγων* διατείνεται επίσης ότι η προσβαλλόμενη πράξη συνιστά παραβίαση θεμελιωδών αρχών του κοινοτικού δικαίου, και ειδικότερα της αρχής της ισότητας μεταξύ των διοικουμένων. Θεωρεί προφανώς άδικο το να μην απολαύει ένα πρώην μέλος της Επιτροπής της διαφοράς μεταξύ των κοινοτικών και των χαμηλοτέρων εθνικών παροχών, ή και να μην έχει κανένα δικαίωμα επί παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως όταν το εθνικό σύστημα δεν προβλέπει ανάλογες παροχές (ομματογυάλια, οδοντιατρική περίθαλψη, κλπ.).

Ο προσφεύγων ισχυρίζεται επίσης ότι τα πρώην μέλη των οργάνων, που υποβλήθηκαν σε κρατήσεις και εισφορές στο σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως κατά τη διάρκεια της θητείας τους, αναμένουν, με βάση την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, να τύχουν ασφαλιστικών υγειονομικών παροχών αντιστοίχου επιπέδου μετά τη συνταξιοδότησή τους.

Ο προσφεύγων, τέλος, υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη πράξη περιέχει ανεπαρκείς, ασαφείς και αντιφατικές αιτιολογίες, ότι εκδόθηκε κατά κατάχρηση εξουσίας και εν πάση περιπτώσει συνιστά κακή χρήση της παρεχομένης στην Επιτροπή διακριτικής ευχέρειας. Προς στήριξη της άποψής του, αναφέρει την περίπτωση πρώην μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο καλύπτεται από το κοινοτικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως, μολονότι υπάγεται σε εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως.

Η *Επιτροπή* απαντά ότι με την προσβαλλόμενη απόφασή της, που περιέχει ακριβή και πλήρη αιτιολογία, ούτε την αρχή της ισότητας παραβίασε, ούτε ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας ή έκανε κακή χρήση της διακριτικής ευχερείας, αλλά απλώς αρνήθηκε στον προσφεύγοντα την κάλυψη από το κοινοτικό

σύστημα υγείας ερμηνεύοντας ορθά το άρθρο 11 του κανονισμού περί του χρηματοοικονομικού καθεστώτος των μελών και πρώην μελών της Επιτροπής, του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τέλος, η Επιτροπή σημειώνει ότι δεν έχει επισήμως ενημερωθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο περί του ότι πρώην μέλος του καλυπτόταν από το κοινοτικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως, καίτοι υπαγόταν σε εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως. Η Επιτροπή φρονεί ότι η απόφαση την οποία έχει λάβει εν προκειμένω η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή άλλου οργάνου, ανεξάρτητη από την αντίστοιχη αρχή της Επιτροπής, συνιστά διαφορετική και εσφαλμένη ερμηνεία των σχετικών διατάξεων και δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να αποτελέσει προηγούμενο που να δεσμεύσει την Επιτροπή στην προκειμένη υπόθεση.

G. C. Rodríguez Iglesias
εισηγητής δικαστής